

Ygodovinski.

I. Kako se Turki na Polonjskem do-
bali; pove slederice: Poslahi so v te kraje
prokurcične Slovence, katerim je bil kraj
popolnoma znan. Ti so morali bogatejše
kmete moriti in jim vse pobrati.

2. Ko so bili Turki za Dunjjo na Polonjskem
prišli so tudi v Laticins. Ljudje si pravno
sproccijo proti Kaprelii. Tu jih napa-
dejo Turki, jita vojsa zvežejo in jih v pro-
gnanstvo gonijo.

II. Višnjegorski grad. Zap. 19/8 1877.

Za časa turških vojsk so Turki od
Medvejetka 1/2 ure hoda od Višnjegores
na višnjegorski grad strelali, in so en
del gradu odbili. Višnjegorski gospro pa
je zapovedal svojim vojsakom, čez od-
padli del gradu rjube razprodati.
Turki so gledali čez daljnovgled, pa niso

vidli, da so en kones gradu odbili,
ker je dal Višnjegorski gospod rjuko
razprodreti. Turki so popustili obla-
govanje in so odšli.

Naj sledi tu popis Višnjegorskega gradu
Višnjegorski grad, ali, Karo grad, kakor
ga imenuje priprosto ljudstvo, stoji
prav sterms na vrhuncu nekega
hriba, je dobro uterjen in lahko se
dal se je edenkrat sezidati. Okoli in
okoli je prav gosta lasta. Cesta do
gradu je prav sterma. Težko človek
do gradu pride, zato gadelj ne čudta
da ga Turki niso mogli vzeti. Grad
je silno star, kakor 100 let mora biti.
Kar se je začel podirati. Razrahine
so prav dobro obranjene. Za časa
turških in francoskih vojsk bil je za-
vedje vsem beguncem, sploh je ta grad
evdež srednjega veka.

3.

lesta do ^{višnje} gore gre tako naravnost
dol, da so se mogli gospodje tega gra-
du le z volovi v ^{višnje} goro peljati.
En četrt ure hoda od tega gradu se
razprostira vas Pristava.

Tudi pravi pragnovno ljudstvo
daje tukaj zaklad zakopan, kajti ^{višnje}
goreški gospodje bili so neizmerno bogati.
In se zdaj se najde tu kralj Rmet,
ki hodi „šac“ kopati. Teci pove sledo-
ča povest. Nekega večera gre Rmet
iz Pristave domov, a na potu proli-
škaremu gradu sreča gospoško oble-
čenega človeka. Tega nagovori
in mu med drugim tudi pove, da
gre vsako leto jedenkrat v grad „šac“
kopati. Ko prideta do na vrh, postane
višje se mu najedenkrat lasje po-
konci. Rmet si pa misli, „Gotovo
mora ta ludilo biti, ker gospodje ne
hodijo tako pozno v noči na razvaline.“

In Kmet me tudi vidi.

Ko so bili Francozje le. 1813 na Kranjskem, imeli so tu na Pristavi svoj logar. Hrvatje so prišli iz križarski vasi; Francozje pa so jih se takrat zagledali, ko so začeli Hrvatje na njih streljati. Začeli so se biti. A ko pram je bilo več francozoov kot Hrvatov, začeli so venkar Francozje bežati zapustivši 8 mrtvih Hrvatov je le eden padel.

III Nekaj o Viridnem gradu.
Lah. na Pristavi pri S. Vodi (1874).

Na Pristavi je stanovala Virida. Kraj je divjo romantičen. Cerkev stoji samosno na hribcu. Tjaj razgled je krajsen. Vidi se Sv. Marten, sveta gora, Pačičeva gora, in Ranga. Od gradu navzdor so strašanski propadi, a na naspredni strani je gopet prav sterma post. Propad je prav zarasčen, in sploh ves kraj je ležal nekotaj v prvi hudo zarasčen.

hoite. Ne želim se todaj, da so se
 ljudje za časa turških bojev tukaj
 skrivali. Kakor pravi Gudska go-
 vorica, stal je se grad pred Kacimi
 200 leti. Todaj se še semterfje pozna, da
 je grad ital, vendar velik ni moral
 ravno biti, ker je prostor zelo majhen.
 Mi todaj pa brez pomena, ker Gudska
 pravi, da je tu ^{le} pristava omenjene
 Viride a v velikem boju se legat.
 Njeni travnik je bil tako velik, in
 imela je toliko stajano, da je vsaki
 nesel na hrstu mervo v grad. Zemlja
 tukaj ney ~~tu~~ nič posebno rodovitna,
 le oves in pšenica raste, druge gopa
 malo.

Ko so Hrvatje leta 1813/31 francoze
 natepli pri ^{Viride} Kacimi, prišli so Hrova
 je sem, bilo jih je dosti, ves ves je
 bil črn, toliko jih je bilo.

6.
Pisli so večer sem, ko su Fran-
coze zapodili proti Gubljani. Tokrat
se je do Visnje gore sem kraj slisalo,
bilo je strašno. Hrvatje so šli od
lov proti Gabru in od plem na
Hrvatsko. V lasčah so dobili fran-
coski denarnico croke.

Opomba: Prvo in drugo sem zapisal
o Latičini, o Višnjevoškem gradu
na gradu in njeje okolici; o Višivnem
gradu na Pristavi pri St. Petru.

